

Novosti sa platforme „Noble Globtrotar-2“ u Crnom moru pokrenule su pitanje adekvatne regulacije u cilju izgradnje administrativnog kapaciteta i efikasne komunikacije sa firmama koje se bave istraživanjem nafte i gasa u zemlji. Korisno je učiti iz izazova i odluka usvojenih u EU, posebno u susednim zemljama, Rumuniji, Grčkoj i Turskoj.

Može da se spori da li u ovom teškom procesu postoji pritisak Moskve da se ne razvija ova grana industrije, već samo da se uvoze energetski resursi, ili je u pitanju neodlučnost i posebno ugodna pozicija posrednika i postkomunističke klike, koja umesto da se angažuje u rizičnim aktivnostima, više voli da obezbedi monopolске premije ruskim snabdevačima. U svakom slučaju puno gubimo, a najviše instikte i kapacitete za procenu i korišćenje mogućnosti.

Značajan deo propisa, uključujući koncesione naknade, treba da odražava nove tržišne uslove i spremnost države da primeni aktivne i pasivne podsticaje za pokrivanje dodatnih tržišnih rizika povezanih sa nekontrolisanim oscilacijama u cenama sirove nafte i prirodnog gasa.

Postoji nekoliko načina da se blokira rad kompanija koje traže i ekstrakuju naftu i gas. Prvi i najlakši je dati im nejasan i nestabilan regulatorni okvir. Ni jedan ugovor ne može da pokrije rizik koji nastaje od nestabilnog pravnog i regulatornog okruženja.

Drugi način je kvalitet i vreme odgovora različitim tipova uprava, uključujući kapacitet administracije da pruži pomoć u različitim fazama projekta.

Najveća opasnost za Bugarsku jeste nedostatak adekvatnog zakonodavnog i regulatornog okvira, uključujući oporezivanje, standarde bezbednosti, ekološke standarde, civilnu kontrolu itd.

Potreba je fleksibilnost države u proceni i podeli rizika u istraživačkim aktivnostima, uključujući i istraživanje i proizvodnju. Ovo podrazumeva fleksibilnost kada su u pitanju koncesione takse i spremnost da se podeli rizik kroz investicono učešće. Posmatranjem sa strane teško se može pokriti čitav spektar mogućih slučajeva u projektima, od kojih će mnogi ostati zamrznuti ili nerealizovani bez nekog oblika podrške od strane Vlade u situaciji previranja na tržištu.